

CREMADES

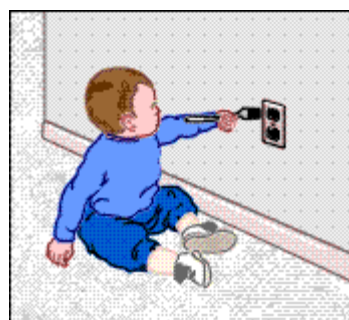
Definició

Són tot aquells tipus de lesions produïdes per una excessiva exposició al calor i que afecten a la pell, mucoses i teixits subjacents. Pot tractar-se també de l'efecte de productes químics en pell i mucoses. Un dels efectes més immediats de la destrucció del teixit cutani és la pèrdua important de líquid.

Causes

- Flama directa: efecte de les fogueres, gasos inflamats, roba que es crema...
- Líquids calents o ardents: per vessament, submersió, esquitxos
- Sòlids ardents: contacte amb superfícies sòlides o objectes a altes temperatures (planxes, cuines, tubs d'escapament motors..)
- Líquids inflamables: alcohol, benzina petroli
- Calor radiant: el sol, romandre prop d'una caldera o radiador de calor, estufes
- Radioactivitat: radioteràpia, radiacions nuclears industrials o bèl·liques
- Càustics: contacte amb àcids o àlcalis: àcids clorhídric, lleixiu, sulfamat, sosa....
- Electricitat: cables d'alt voltatge, endolls, aparells elèctrics dins l'aigua, llamps..

Molts d'aquestes causes poden succeir a la llar i produir accidents infantils. Cal fer la prevenció adequada.

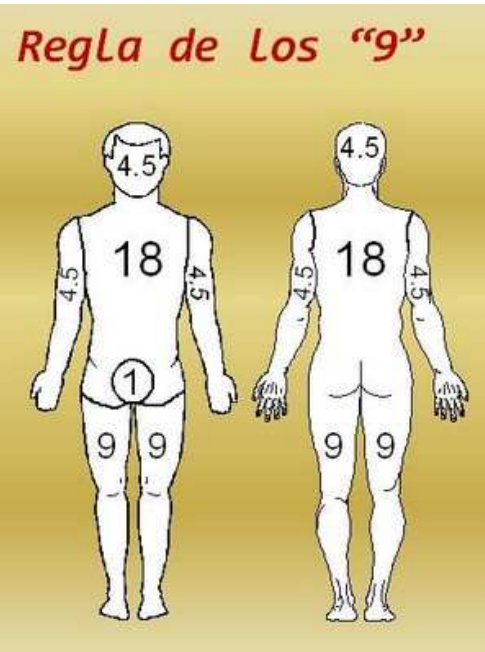
L'assistència inicial pot condicionar el pronòstic i el resultat final de l'accidentat que ha sofert una cremada. Un objectiu prioritari del socorrista és disminuir el temps de contacte entre el pacient i l'agent causal. Cal allunyar a la víctima de l'agent tèrmic causal, apagar les flames.. retirar-lo del lloc o focus de calor....activar el refredament de la zona afectada o rentar de càustics la pell i mucoses.

Cal mantenir la serenitat i fer una valoració ràpida de **la gravetat** de la situació un cop s'ha produït la cremada

Són factors de gravetat:

- Segons el causant de la cremada (aigua, foc, objectes calents, corrosius....), el temps de contacte, el gruix de la pell de la víctima....
- Profunditat de la cremada
- Segons la localització de la zona del cos afectada: cara, genitals, tronc, extremitats...
- Edat de la víctima: adult, nadó. Vell...

- L'extensió total de la cremada: aquí podem aplicar la **regla del 9 de Wallace**

Regió corporal	superfície total	
	adults	nens
 <p>Regla de Los "9"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cap i coll • Cada extremitat sup. • Tòrax • Abdomen • Esquena superior • Esquena inferior • Cada extremitat inf. • Genitals 	<p>9% 18%</p> <p>9% 9%</p> <p>9% 9%</p> <p>9% 9%</p> <p>9% 9%</p> <p>9% 9%</p> <p>18% 13,5%</p> <p>1% 1%</p>

- En quant a la profunditat de les cremades, aquestes es classifiquen en graus

Primer grau: afecten només la epidermis que és la capa més superficial de la pell i s'expressen en forma de **eritema**: enrogiment de la pell. Un exemple seria la cremada solar per excessiva exposició, sense protecció.

Segon grau: afecten tota l'epidermis i la part superior del derma i la seva expressió és l'aparició d'una **butllofa** o **flictena**, això és, se separa l'epidermis de la dermis i queda ocupat l'espai per líquid exsudat dels mateixos teixits

Són cremades més doloroses que les de primer grau, i si no es compliquen es curen en unes tres setmanes. Si les flictenes són grosses i es trenquen, es poden infectar i complicar-se.

Tercer grau: afecten tota la pell i les estructures subjacents de manera variable: teixit subcutani, múscul, os. Són lesions enfonsades, superfície seca, color marronós, enfosquides amb carbonitzacions

Las quemaduras de primer grado sólo producen enrojecimiento de la piel. Las de segundo grado producen ampollamiento, como se aprecia aquí.

Les cremades elèctriques poden produir aquests tipus de lesions. No tenen capacitat de regeneració per sí mateixes i precisen intervencions quirúrgiques.

La curació de les cremades suposa la cicatrització de les ferides. Aquesta cicatrització pot produir per sí mateixa problemes, no únicament de deformacions estètiques sinó també de funcionalitat dels òrgans o extremitats. En l'atenció al cremat cal tenir en compte aquestes circumstàncies. El socorrista haurà de retirar objectes que poden complicar la curació: polseres, rellotges, anells. Cal que estigui molt atent als orificis naturals i a les zones de flexió de les extremitats.

A més dels efectes locals, les cremades produeixen efectes generals.

Situació de xoc:

Pel dolor intens o per la pèrdua de líquids, o també un xoc sèptic per una infecció generalitzada de la cremada.

Sobreinfeccions:

La pèrdua de la "barrera" de la pell facilita l'entrada de gèrmens patògens i la possible aparició d'una septicèmia generalitzada

Complicacions pulmonars:

Per la inhalació de fums o gasos tòxics o dificultat respiratòria per cremades en cara o coll.

Retraccions de les cicatrius:

És una complicació tardana de la fase de curació

ACTUACIONS GENERALS

- 1- Autoprotecció al retirar el cremat de la zona (incendi), flames, fum, tòxics. No fer-ho si no estem equipats.
- 2- Apagar les flames que puguin envoltar a la víctima pel sistema de sufocació, és a dir, ofegar el foc, envoltant la zona cremant amb una flassada o abric de material no sintètic, o fent rebolcar per terra l'accidentat.
- 3- Ruixar la zona cremada amb aigua fresca però no gelada, deixat que l'aigua flueixi arrossegant restes de líquids o robes calentes. Si no es té aigua corrent, submergir la zona cremada en un recipient amb aigua.
- 4- Cal retirar la roba del lesionat excepte aquella que estigui molt enganxada a la pell.
- 5- Retirar polseres, anells, rellotges (com havíem dit abans), que puguin comprimir les extremitats.

TRACTAMENT LOCAL DE LES CREMADES

- Refrescar la zona de la cremada
- Si han de ser explorades posteriorment pels serveis mèdics, evitar l'aplicació de pomades o ungüents. En una cremada de primer grau en la que no calgui atenció facultativa, després del refresc amb aigua, aplicar una petita capa de vaselina o una gasa vaselinada, pot alleujar el dolor local.
- Quan s'ha format butllofes, és preferible no punxar-les ni buidar-

les. Millor aplicat una gasa vaselinada i cobrir amb gases estèrils, sense pressions.

- Si les butllofes s'han reventat, cal tractar-les com les ferides, aplicació d'antisèptics, retallar la pell de la butllofa, cobriment d'apòsit estèril.
- Si les cremades afecten als dits, cal cobrir i embenar els dits per separat, evitant el contacte entre ells, cal prevenir les adherències.
- Mantenir elevada l'extremitat afectada.
- Les cremades importants precisen la seva assistència en centre especialitzat. Cal iniciar l'alerta.

CREMADES PER PRODUCTES QUÍMICS

Segons la seva naturalesa els productes químics poden exercir efectes molt variats en els teixits de l'organisme.

- Les cremades per **àcids** produeixen lesions de color marronós fosc, aspecte sec i tacte endurit. Les cremades per **àlcals** donen lesions blanquinoses i d'aspecte humit-relliscós i sabonós al tacte.
- Tant en un cas com en l'altre, cal iniciar ràpidament el rentat amb aigua molt abundant (dutxa si és possible) i retirant la roba impregnada del producte químic. La idea és eliminar aquest càustic. El temps aconsellat d'aquest rentat és de 20 minuts.
- El socorrista s'ha de protegir del contacte dels agents corrosius, usant guants i equip adequat.